

K Z O M U N I K A T
Z B A D A Ń

Warszawa, czerwiec 2012

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/88/2012

POPRAWA NOTOWAŃ RZĄDU

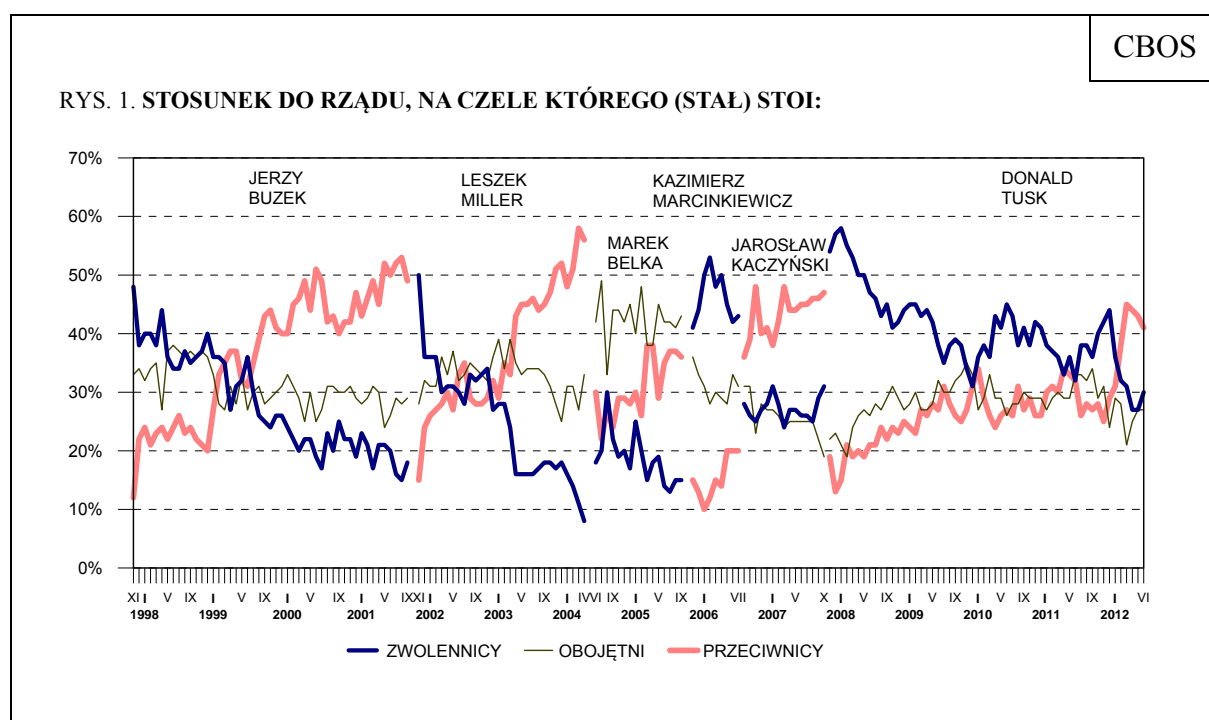
Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
11 stycznia 2012 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Po spadkach odnotowywanych na początku roku i ubiegłomiesięcznej stabilizacji, w czerwcu¹ notowania rządu znacząco się poprawiły. Poprawie notowań gabinetu Donalda Tuska towarzyszy wzrost poparcia dla PO².

POPARCIE DLA RZĄDU

W porównaniu z majem nieco wzrósł odsetek zwolenników gabinetu Donalda Tuska (o 3 punkty, do 30%), jednocześnie nieznacznie ubyło jego przeciwników (o 2 punkty, do 41%). Obojętność wobec rządu, tak jak miesiąc temu, deklaruje 27% badanych.

Pominięto „trudno powiedzieć”

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (265) przeprowadzono w dniach 14 – 20 czerwca 2012 roku na liczącej 1013 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Zob. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w czerwcu”, czerwiec 2012 (oprac. K.Pankowski).

Tabela 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań												
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	2011						2012						
	w procentach												
Zwolennicy	32	38	38	36	40	42	44	36	32	31	27	27	30
Przeciwnicy	32	26	28	27	28	25	29	31	38	45	44	43	41
Obojętni	33	33	32	34	29	31	24	29	28	21	25	27	27
Trudno powiedzieć	3	3	2	3	3	2	3	4	2	3	4	3	2

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły poprzedniego rządu Donalda Tuska, a od grudnia – nowego rządu Donalda Tuska

Poparcie dla rządu częściej deklarują osoby lepiej wykształcone, znajdujące się w lepszej sytuacji materialnej. Do największych sympatyków gabinetu Donalda Tuska należą osoby z wyższym wykształceniem (46%) i badani o dochodach *per capita* powyżej 1500 zł (53%). W grupach społeczno-zawodowych najbardziej przychylni rządowi są pracujący na własny rachunek (54%) oraz kadra kierownicza i wysoko wykwalifikowani specjaliści (46%). Urzędujący gabinet niezmiennie cieszy się większą sympatią mieszkańców miast niż wsi.

Ponadto poparcie dla rządu częściej deklarują osoby identyfikujące się z centrową, bądź lewicową niż z prawicową orientacją polityczną. Z kolei niechęć do rządu najczęściej wyrażają osoby o prawicowych poglądach politycznych (56%) oraz uczestniczący w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu (58%).

W elektoratach partyjnych więcej zwolenników niż przeciwników rząd ma jedynie wśród sympatyków PO. Wśród zwolenników pozostałych ugrupowań, osób o niesprecyzowanych preferencjach partyjnych oraz wśród biernych politycznie przeważają przeciwnicy nad zwolennikami. Największa przewaga przeciwników nad zwolennikami występuje wśród potencjalnych wyborców PiS.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Stosunek do rządu			
	zwolennicy	przeciwnicy	obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PO	82	2	16	0
SLD	38	44	18	0
PSL	20	45	35	0
PiS	4	79	16	1
Niezdecydowani	23	36	38	3
Niegłosujący	17	44	35	4

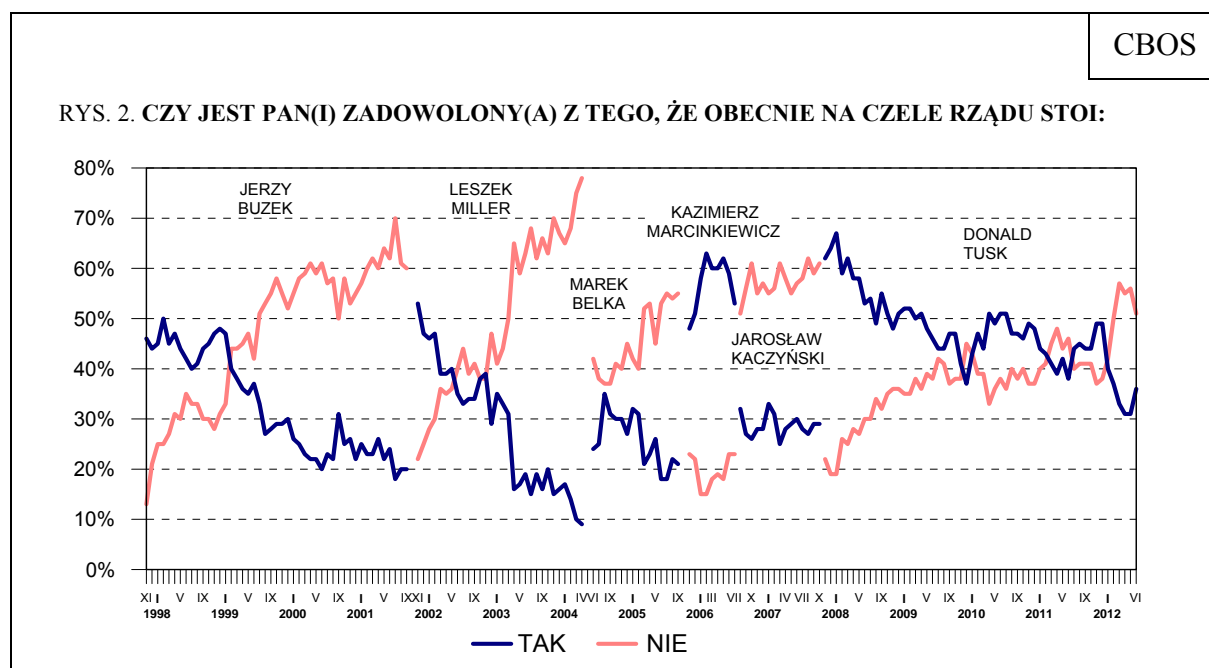
AKCEPTACJA PREMIERA

W ciągu ostatniego miesiąca poprawił się społeczny odbiór premiera. Zwiększył się odsetek respondentów zadowolonych z tego, że pracami Rady Ministrów kieruje Donald Tusk (o 5 punktów, do 36%), zarazem w takim samym stopniu zmalał odsetek tych, którzy są niezadowoleni (o 5 punktów, do 51%).

Tabela 3

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że obecnie na czele rządu stoi Donald Tusk ?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	2011						2012						
	w procentach												
Tak	38	44	45	44	44	49	49	40	37	33	31	31	36
Nie	46	40	41	41	41	37	38	42	50	57	55	56	51
Trudno powiedzieć	16	16	14	15	15	13	13	18	13	10	14	13	13

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły poprzedniego rządu Donalda Tuska, a od grudnia – nowego rządu Donalda Tuska

Pominięto „trudno powiedzieć”

Poparciem dla premiera, podobnie jak dla całego rządu, sprzyja wyższy status społeczno-ekonomiczny. Częściej wyrażają je osoby lepiej wykształcone, znajdujące się w dobrym położeniu materialnym. Szef rządu, podobnie jak cały jego gabinet, uzyskuje większe poparcie wśród mieszkańców miast niż wsi. Najwięcej zwolenników premier ma wśród osób o dochodach *per capita* powyżej 1500 zł (58%), pracujących na własny rachunek

(54%), wśród kadry kierowniczej i wysoko wykwalifikowanych specjalistów (49%) oraz wśród osób dobrze oceniających warunki materialne swoich gospodarstw domowych (48%).

Z kolei do grup najbardziej niechętnych premierowi należą: badani źle oceniający warunki materialne swoich gospodarstw (69%), osoby o dochodach *per capita* do 500 zł (60%), bezrobotni (64%), rolnicy (59%). Dezaprobatę częściej niż przeciętnie wyrażają respondenci identyfikujący się z prawicową orientacją polityczną (59%).

W elektoratach partyjnych zadowolenie z premiera przeważa nad niezadowoleniem jedynie wśród sympatyków PO. Wśród zwolenników pozostałych ugrupowań, osób niemających sprecyzowanych preferencji partyjnych oraz wśród biernych politycznie niezadowolenie przeważa nad zadowoleniem. Najbardziej krytyczni w ocenie premiera są potencjalni wyborcy PiS.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Donald Tusk?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	87	8	5
PSL	23	61	16
SLD	40	60	0
PiS	8	88	4
Niezdecydowani	32	48	20
Niegłosujący	24	57	18

OCENA DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

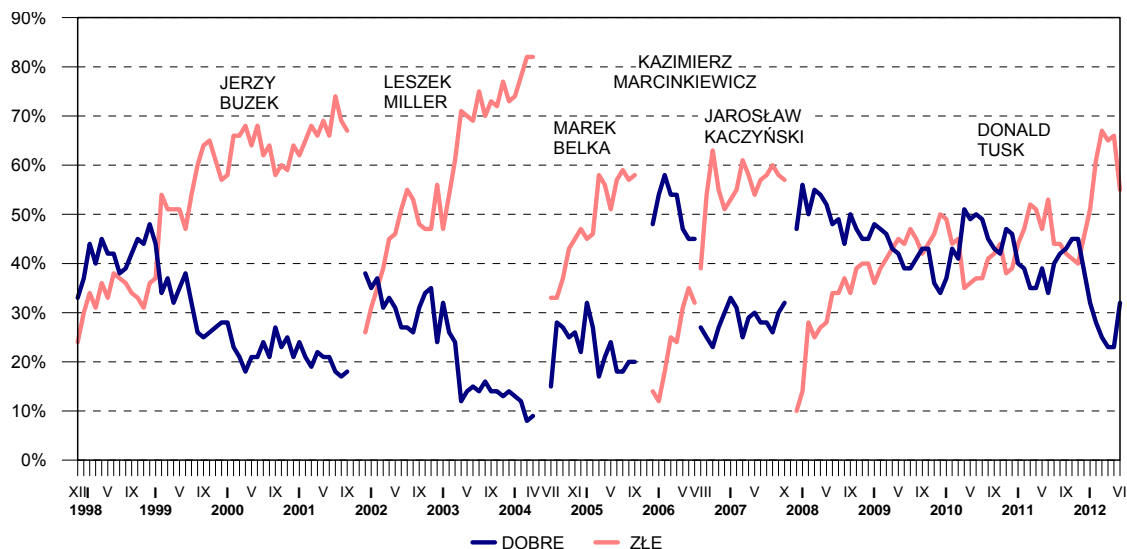
Wzrost poparcia dla urzędującego gabinetu przejawia się przede wszystkim w poprawie ocen wyników jego działalności. Obecnie efekty jego pracy pozytywnie ocenia 32% badanych (od maja wzrost o 9 punktów), a negatywnie – 55% (spadek o 11 punktów).

Tabela 5

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Donalda Tuska od czasu ponownego objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań											
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	I	II	III	IV	V	VI
	2011						2012					
	w procentach											
Dobrze	34	40	42	43	45	45	32	28	25	23	23	32
Źle	53	44	44	42	41	40	51	61	67	65	66	55
Trudno powiedzieć	13	16	14	15	14	15	17	11	8	12	11	13

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły poprzedniego rządu Donalda Tuska, a od stycznia 2012 – nowego rządu Donalda Tuska

RYS. 3. OCENY WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU, NA CZELE KTÓREGO (STAŁ) STOI:

Pominięto „trudno powiedzieć”

Niemal we wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych w ocenach prac gabinetu Donalda Tuska dominuje krytycyzm. Pewien wyjątek stanowią tu osoby z wykształceniem wyższym, respondenci znajdujący się w najlepszym położeniu materialnym – dobrze oceniający warunki materialne swoich gospodarstw domowych, o dochodach *per capita* powyżej 1500 zł oraz pracujący na własny rachunek. W grupach tych pozytywne oceny działalności rządu przeważają nad negatywnymi.

Najbardziej krytycznie prace rządu oceniają ankietowani znajdujący się w najtrudniejszej sytuacji finansowej – o dochodach *per capita* do 500 zł (80%), źle oceniający warunki materialne swoich gospodarstw domowych (76%).

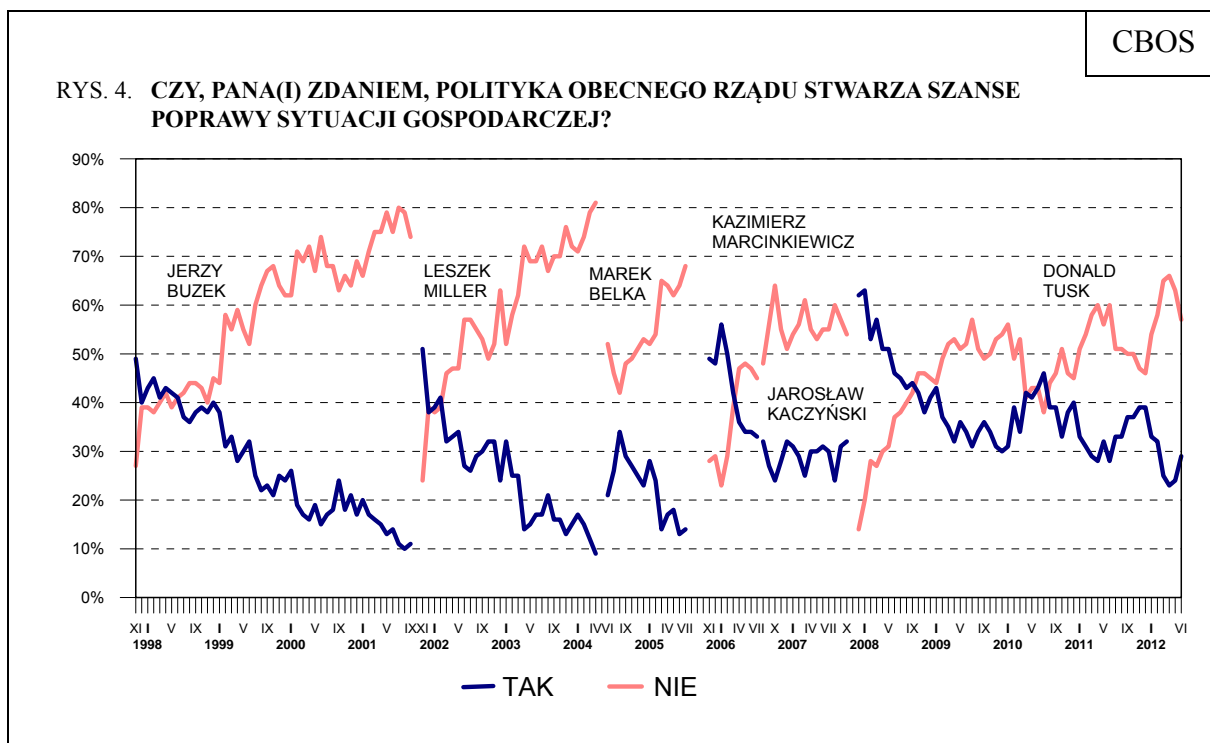
W elektoratach partyjnych pozytywne oceny efektów pracy rządu przeważają jedynie wśród potencjalnych wyborców PO. Wśród zwolenników pozostałych ugrupowań, osób o niesprecyzowanych preferencjach partyjnych oraz wśród biernych politycznie dominuje krytycyzm. Największą dezaprobatą w ocenie działalności rządu odznaczają się zwolennicy PiS.

Tabela 6

Potencjalne elektoraty	Oceny wyników działalności rządu		
	dobrze	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	82	9	9
SLD	34	59	7
PSL	26	60	14
PiS	6	88	6
Niezdecydowani	25	58	17
Niegłosujący	21	63	17

OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

Poprawiły się również oceny polityki gospodarczej gabinetu Donalda Tuska. Zwiększył się odsetek respondentów (o 5 punktów, do 29%) uważających, że polityka rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej, zarazem zmniejszyła się liczba tych, którzy są przeciwnego zdania (z 63% do 57%).

Pominięto „trudno powiedzieć”

Tabela 7

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej ?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	2011						2012						
	w procentach												
Tak	28	33	33	37	37	39	39	33	32	25	23	24	29
Nie	60	51	51	50	50	47	46	54	58	65	66	63	57
Trudno powiedzieć	12	16	16	13	13	14	15	13	10	10	11	13	14

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły poprzedniego rządu Donalda Tuska, a od grudnia – nowego rządu Donalda Tuska

Krytycyzm w ocenie polityki gospodarczej rządu dominuje niemal we wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych. Najbardziej sceptyczne w tym względzie są osoby źle oceniające warunki materialne swoich gospodarstw domowych (76%), robotnicy niewykwalifikowani (77%), pracownicy administracyjno-biurowi (69%) oraz rolnicy (65%).

O skuteczności polityki gospodarczej rządu przekonani są w większości jedynie zwolennicy PO. Wśród sympatyków pozostałych ugrupowań, osób o niesprecyzowanych preferencjach partyjnych oraz biernych politycznie dominuje przekonanie, że polityka obecnego gabinetu nie stwarza szans na poprawę sytuacji gospodarczej. Największy zaś krytycyzm w tej sprawie wyrażają potencjalni wyborcy PiS.

Tabela 8

Potencjalne elektoraty	Oceny polityki gospodarczej rządu		
	dobrze	źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	70	19	11
PSL	22	58	20
SLD	35	63	2
PiS	10	82	8
Niezdecydowani, na kogo głosować	26	60	14
Niezamierzający głosować	18	64	18

W czerwcu, po raz pierwszy w tym roku, odnotowaliśmy wzrost poparcia dla gabinetu Donalda Tuska. Najbardziej poprawiły się oceny działalności rządu, natomiast najmniejsza zmiana nastąpiła w wymiarze identyfikacji z urzędującym gabinetem.

Na pozytywne notowania rządu mają niewątpliwie wpływ rozgrywane obecnie w Polsce i na Ukrainie Mistrzostwa Europy w piłce nożnej, które odsunęły na dalszy plan bieżące problemy kraju. Do tak znacznego wzrostu zadowolenia z efektów pracy rządu przyczyniła się zapewne także sprawna organizacja rozgrywek.

Opracowała
Małgorzata OMYŁA-RUDZKA

A N E K S

Tabela 1

		Jak określił(a)by Pan(i) swój stosunek do rządu Donalda Tuska? Czy jest Pan(i) jego:				Liczba osób
		zwolennikiem	przeciwnikiem	czy też Pana(i) stosunek do obecnego rządu jest obojętny	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		30	41	27	2	1009
Płeć	Mężczyźni	34	41	24	2	478
	Kobiety	26	40	31	3	531
Wiek	18-24 lata	23	41	32	4	124
	25-34	29	37	33	2	198
	35-44	36	35	27	3	164
	45-54	31	49	18	2	159
	55-64	33	42	25	0	189
	65 lat i więcej	26	42	31	2	175
Miejsce zamieszkania	Wieś	22	45	30	2	394
	Miasto do 20 tys.	35	43	19	3	156
	20-100 tys.	35	36	28	1	191
	101-500 tys.	34	35	30	1	162
	501 tys. i więcej mieszk.	35	37	25	3	106
Wykształcenie	Podstawowe	22	41	35	2	196
	Zasadnicze zawodowe	21	45	33	1	264
	Średnie	32	40	25	2	360
	Wyższe	46	34	17	3	189
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	46	40	13	1	104
	Średni personel, technicy	37	44	13	6	51
	Pracownicy adm.-biurowi	29	39	32		60
	Pracownicy usług	20	39	40	2	65
	Robotnicy wykwalifikowani	28	44	26	2	128
	Robotnicy niewykwalifik.	26	49	23	2	32
	Rolnicy	20	43	37		65
	Pracujący na własny rach.	54	16	23	6	30
Bierni zawodowo	Renciści	26	43	27	4	69
	Emeryci	30	39	29	1	232
	Uczniowie i studenci	23	41	32	4	64
	Bezrobotni	23	44	33		56
	Gospodynie domowe i inni	27	38	27	8	53
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	37	42	19	2	154
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	29	41	29	1	85
	sekt. pryw. poza rolnict.	36	36	26	3	215
	prywatnym gosp. rolnym	21	44	35		67
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	12	39	49		46
	501-750	15	38	45	2	44
	751-1000	38	48	12	2	31
	1001-1500	44	26	26	3	30
	Powyżej 1500 zł	53	28	15	5	46
Ocena własnych war. mater.	Złe	12	55	29	4	140
	Średnie	24	46	29	2	456
	Dobre	43	30	25	2	413
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	14	58	27	1	64
	Raz w tygodniu	25	42	31	2	469
	1-2 razy w miesiącu	26	47	25	2	163
	Kilka razy w roku	40	33	26	1	205
	W ogóle nie uczestniczy	47	29	19	5	108
Poglądy polityczne	Lewica	38	38	23	1	176
	Centrum	36	31	32	0	316
	Prawica	30	56	14	0	281
	Trudno powiedzieć	16	37	40	8	237

Tabela 2

		Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że obecnie na czele rządu stoi Donald Tusk?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		36	51	13	1005
Płeć	Mężczyźni	41	48	12	477
	Kobiety	32	55	13	528
Wiek	18-24 lata	30	59	11	124
	25-34	34	52	13	199
	35-44	38	48	14	162
	45-54	35	52	13	158
	55-64	40	51	9	188
	65 lat i więcej	37	49	15	174
Miejsce zamieszkania	Wieś	29	58	13	394
	Miasto do 20 tys.	41	50	9	156
	20-100 tys.	41	51	8	192
	101-500 tys.	42	43	15	158
	501 tys. i więcej mieszk.	36	45	19	106
Wykształcenie	Podstawowe	33	54	13	196
	Zasadnicze zawodowe	28	57	15	262
	Średnie	39	51	10	357
	Wyższe	46	41	13	190
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	49	42	9	104
	Średni personel, technicy	37	52	11	51
	Pracownicy adm.-biurowi	33	52	15	61
	Pracownicy usług	27	59	14	64
	Robotnicy wykwalifikowani	33	56	10	127
	Robotnicy niewykwalifik.	32	56	12	32
	Rolnicy	27	59	14	65
	Pracujący na własny rach.	54	31	14	30
Bierni zawodowo	Renciści	32	56	12	69
	Emeryci	41	45	14	231
	Uczniowie i studenci	32	53	15	64
	Bezrobotni	27	64	9	55
	Gospodynie domowe i inni	28	55	17	53
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	43	47	10	154
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	29	55	17	86
	sekt. pryw. poza rolnict.	39	49	11	212
	prywatnym gosp. rolnym	25	59	16	67
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	23	60	17	46
	501-750	22	55	23	44
	751-1000	46	46	8	31
	1001-1500	46	33	21	30
	Powyżej 1500 zł	58	32	11	45
Ocena własnych war. mater.	Złe	17	69	14	139
	Średnie	31	55	14	455
	Dobre	48	41	11	412
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	22	71	7	63
	Raz w tygodniu	31	57	13	467
	1-2 razy w miesiącu	31	55	13	163
	Kilka razy w roku	46	41	13	204
	W ogóle nie uczestniczy	55	31	14	108
Poglądy polityczne	Lewica	38	52	10	176
	Centrum	45	44	12	314
	Prawica	35	59	5	281
	Trudno powiedzieć	23	52	25	235

Tabela 3

		Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Donalda Tuska od czasu ponownego objęcia przezeń władzy?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		32	55	13	1007
Płeć	Mężczyźni	36	55	8	477
	Kobiety	28	55	17	530
Wiek	18-24 lata	31	57	13	124
	25-34	31	53	16	199
	35-44	36	50	13	162
	45-54	31	62	8	158
	55-64	32	58	10	188
	65 lat i więcej	33	51	16	176
Miejsce zamieszkania	Wieś	25	63	12	394
	Miasto do 20 tys.	34	53	13	156
	20-100 tys.	37	52	11	192
	101-500 tys.	39	46	15	161
	501 tys. i więcej mieszk.	37	50	13	105
Wykształcenie	Podstawowe	31	53	16	197
	Zasadnicze zawodowe	22	63	15	263
	Średnie	34	57	9	358
	Wyższe	45	43	13	189
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	46	46	9	104
	Średni personel, technicy	33	59	8	51
	Pracownicy adm.-biurowi	31	52	17	61
	Pracownicy usług	26	62	12	64
	Robotnicy wykwalifikowani	27	64	9	127
	Robotnicy niewykwalifik.	30	60	10	32
	Rolnicy	25	63	12	65
	Pracujący na własny rach.	50	37	14	29
Bierni zawodowo	Renciści	29	53	18	68
	Emeryci	34	51	15	233
	Uczniowie i studenci	34	54	11	64
	Bezrobotni	22	57	21	56
	Gospodynie domowe i inni	31	61	8	53
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	38	52	10	154
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	23	58	19	86
	sekt. pryw. poza rolnict.	38	54	8	212
	prywatnym gosp. rolnym	22	64	14	67
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	10	80	10	46
	501-750	21	63	15	44
	751-1000	47	48	5	31
	1001-1500	36	46	18	30
	Powyżej 1500 zł	53	36	12	45
Ocena własnych war. mater.	Źle	11	76	14	141
	Średnie	26	61	13	455
	Dobre	46	42	12	412
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	23	66	11	64
	Raz w tygodniu	28	60	13	468
	1-2 razy w miesiącu	26	60	14	163
	Kilka razy w roku	42	46	12	204
	W ogóle nie uczestniczy	47	39	15	108
Poglądy polityczne	Lewica	37	55	7	176
	Centrum	41	47	12	314
	Prawica	29	65	6	281
	Trudno powiedzieć	20	53	26	236

Tabela 4

		Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		29	57	14	1012
Płeć	Mężczyźni	33	58	9	477
	Kobiety	26	57	18	535
Wiek	18-24 lata	28	59	13	124
	25-34	25	61	15	199
	35-44	33	57	10	163
	45-54	30	57	13	160
	55-64	30	60	10	189
	65 lat i więcej	29	50	21	177
Miejsce zamieszkania	Wieś	24	64	13	395
	Miasto do 20 tys.	34	52	14	156
	20-100 tys.	34	55	11	192
	101-500 tys.	28	56	16	161
	501 tys. i więcej mieszk.	36	47	17	108
Wykształcenie	Podstawowe	28	52	20	197
	Zasadnicze zawodowe	22	64	14	263
	Średnie	31	58	11	362
	Wyższe	37	52	11	190
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	33	54	12	104
	Średni personel, technicy	35	48	17	51
	Pracownicy adm.-biurowi	23	69	8	62
	Pracownicy usług	27	60	13	65
	Robotnicy wykwalifikowani	28	66	6	127
	Robotnicy niewykwalifik.	15	77	8	32
	Rolnicy	23	65	12	65
	Pracujący na własny rach.	39	44	17	30
Bierni zawodowo	Renciści	27	55	18	69
	Emeryci	30	52	17	234
	Uczniowie i studenci	31	54	15	64
	Bezrobotni	34	56	10	56
	Gospodynie domowe i inni	26	52	23	53
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	31	56	13	155
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	23	64	13	86
	sekt. prywat. poza rolnict.	31	60	9	213
	prywatnym gosp. rolnym	23	65	13	67
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	27	54	18	46
	501-750	21	62	17	44
	751-1000	37	60	3	31
	1001-1500	32	56	12	30
	Powyżej 1500 zł	37	46	17	46
Ocena własnych war. mater.	Złe	13	76	11	142
	Średnie	24	63	14	457
	Dobre	41	45	14	413
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	22	57	20	65
	Raz w tygodniu	25	61	14	471
	1-2 razy w miesiącu	26	63	10	163
	Kilka razy w roku	36	54	10	205
	W ogóle nie uczestniczy	43	37	20	108
Poglądy polityczne	Lewica	32	57	10	176
	Centrum	34	54	12	315
	Prawica	29	64	6	282
	Trudno powiedzieć	20	53	27	239